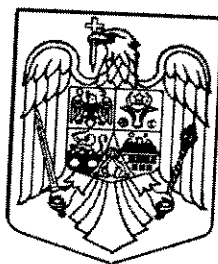

*"Consiliul Superior al Magistraturii
este garantul independenței justiției"
(art. 133 alin. 1 din Constituție,
republicată)*

ROMÂNIA

**CONSILIUL SUPERIOR AL
MAGISTRATURII
PLENUL**

HOTĂRÂREA nr. 986

din 14 decembrie 2011

Analizând proiectul de lege privind organizarea și desfășurarea alegerilor pentru autoritățile administrației publice locale și a alegerilor pentru Camera Deputaților și Senat din anul 2012, precum și pentru modificarea și completarea Titlului I al Legii nr. 35/2008 pentru alegerea Camerei Deputaților și a Senatului și pentru modificarea și completarea Legii nr. 67/2004 pentru alegerea autorităților administrației publice locale, a Legii administrației publice locale nr. 215/2001 și a Legii nr. 393/2004 privind Statutul aleșilor locali, transmis spre avizare de Ministerul Administrației și Internelor;

*Adresa: București, Calea Plevnei, Nr. 141B,, Sector 6
Tel: 311 69 00; Fax: 311 69 01
Web: www.csm1909.ro*

În temeiul dispozițiilor art. 38 alin. (3) din Legea nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, republicată, cu modificările și completările ulterioare;

PLENUL CONSILIULUI SUPERIOR AL MAGISTRATURII

HOTĂRĂȘTE:

Art. 1 – Avizează favorabil proiectul de lege privind organizarea și desfășurarea alegerilor pentru autoritățile administrației publice locale și a alegerilor pentru Camera Deputaților și Senat din anul 2012, precum și pentru modificarea și completarea Titlului I al Legii nr. 35/2008 pentru alegerea Camerei Deputaților și a Senatului și pentru modificarea și completarea Legii nr. 67/2004 pentru alegerea autorităților administrației publice locale, a Legii administrației publice locale nr. 215/2001 și a Legii nr. 393/2004 privind Statutul aleșilor locali, cu observațiile cuprinse în Anexa care face parte integrantă din prezenta hotărâre.

Art. 2 – Hotărârea se comunică Ministerului Administrației și Internelor.

Data în București, la data de 14 decembrie 2011

PREȘEDINTE,
JUDECĂTOR NICOLAE HORĂTIUS DUMBRAVĂ

Adresa: București, Calea Plevnei, Nr.141B,, Sector 6

Tel: 311 69 00; Fax: 311 69 01

Web: www.csm1909.ro

*"Consiliul Superior al Magistraturii
este garantul independenței justiției"
(art. 133 alin. 1 din Constituție,
republicată)*

Anexă la Hotărârea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr. 986 din
14 decembrie 2011

A V I Z

referitor la proiectul de lege privind organizarea și desfășurarea alegerilor pentru
autoritățile administrației publice locale și a alegerilor pentru Camera Deputaților
și Senat din anul 2012, precum și pentru modificarea și completarea Titlului I al
Legii nr. 35/2008 pentru alegerea Camerei Deputaților și a Senatului și pentru
modificarea și completarea Legii nr. 67/2004 pentru alegerea autorităților
administrației publice locale, a Legii administrației publice locale nr. 215/2001 și a
Legii nr. 393/2004 privind Statutul aleșilor locali, transmis de Ministerul
Administrației și Internelor, în vederea avizării

În urma examinării proiectului de lege privind organizarea și desfășurarea
alegerilor pentru autoritățile administrației publice locale și a alegerilor pentru Camera
Deputaților și Senat din anul 2012, precum și pentru modificarea și completarea Titlului I
al Legii nr. 35/2008 pentru alegerea Camerei Deputaților și a Senatului și pentru
modificarea și completarea Legii nr. 67/2004 pentru alegerea autorităților administrației
publice locale, a Legii administrației publice locale nr. 215/2001 și a Legii nr. 393/2004
privind Statutul aleșilor locali,

CONSILIUL SUPERIOR AL MAGISTRATURII

În temeiul art. 38 alin. (3) din Legea nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al
Magistraturii, republicată, cu modificările și completările ulterioare,

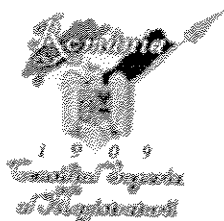
În baza Hotărârii nr. 986 din 14 decembrie 2011 a Plenului Consiliului Superior
al Magistraturii:

Avizează favorabil proiectul de lege privind organizarea și desfășurarea
alegerilor pentru autoritățile administrației publice locale și a alegerilor pentru Camera
Deputaților și Senat din anul 2012, precum și pentru modificarea și completarea Titlului I
al Legii nr. 35/2008 pentru alegerea Camerei Deputaților și a Senatului și pentru
modificarea și completarea Legii nr. 67/2004 pentru alegerea autorităților administrației
publice locale, a Legii administrației publice locale nr. 215/2001 și a Legii nr. 393/2004
privind Statutul aleșilor locali, cu observațiile prezentate în cele ce urmează:

Adresa: București, Calea Plevnei, Nr.141, Sector 6, cod 061110

Tel: 311 69 00; Fax: 311 69 01

Web: www.csm1909.ro

*"Consiliul Superior al Magistraturii
este garantul independenței justiției"
(art. 133 alin. 1 din Constituție,
republicată)*

Anexă la Hotărârea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr. 986 din
14 decembrie 2011

I. Plenul Consiliului Superior al Magistraturii a sesizat în repetate rânduri ministrul justiției cu propunerea de inițiere a unor acte normative prin care magistrații să fie degrevați de atribuțiile care nu au legătură cu actul de justiție, acestea urmând să fie preluate de autorități sau instituții publice din sfera autorității executive – fie că este vorba de autorități sau instituții deja existente, fie că este vorba de autorități sau instituții care vor fi înființate prin legi speciale.

De asemenea, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii a adresat celor două camere ale Parlamentului României – Camera Deputaților și Senatul – solicitarea de a iniția demersurile legislative necesare pentru degrevarea magistraților de toate atribuțiile care nu au legătură cu actul de justiție.

Principalele argumente pentru aceste demersuri sunt următoarele:

1. faptul că judecătorilor li se atribuie competențe de altă natură decât cele în legătură cu înfăptuirea actului de justiție încalcă principiul separației puterilor în stat consacrat prin art. 1 alin. (4) din Constituția României.

2. textele din legile electorale sunt contrare principiilor imparțialității justiției și independenței judecătorilor, prevăzute la art. 124 alin. (2) și (3) din Constituție, magistrații neputându-se transforma în funcționari publici ori personal contractual al administrației publice; aceste reglementări prevăd în sarcina magistraților unele atribuții care, prin natura lor, țin de exercitarea unei funcții publice de natură administrativă și nu de activitatea de judecată sau de urmărire penală, ajungându-se în situația în care magistrații exercită concomitent atât funcția de judecător sau procuror, cât și alte atribuții aferente unei funcții publice. Or, potrivit art. 125 alin. (3) din Constituție, funcția de judecător este incompatibilă cu orice altă funcție publică sau privată, cu excepția funcțiilor didactice din învățământul superior.

Această prevedere constituțională este preluată la art. 5 alin. (1) din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare, potrivit căruia „Funcțiile de judecător, procuror, magistrat-asistent și asistent judiciar sunt incompatibile cu orice alte funcții publice sau private, cu excepția funcțiilor didactice din învățământul superior, precum și a celor de instruire din cadrul Institutului Național al Magistraturii și Școlii Naționale de Grefieri, în condițiile legii.”

O situație de excepție există în cazul activității desfășurate de judecătorii de la Înalta Curte de Casație și Justiție în cadrul Biroului Electoral Central. În legătură cu acest aspect, Curtea Constituțională s-a pronunțat prin Decizia nr. 326 din 14 septembrie 2004, cu ocazia analizării excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 32 din Legea nr. 67/2004. Curtea a respins excepția de neconstituționalitate, reținând în considerentele deciziei pronunțate faptul că „organizarea și desfășurarea operațiunilor electorale trebuie realizate de organisme neutre, alese sau desemnate prin procedee democratice și transparente.” S-a arătat că participarea judecătorilor Înaltei Curți de Casație și Justiție în

Adresa: București, Calea Plevnei, Nr.1 41, Sector 6, cod 061110

Tel: 311 69 00; Fax: 311 69 01

Web: www.csm1909.ro

*"Consiliul Superior al Magistraturii
este garantul independenței justiției"
(art. 133 alin. 1 din Constituție,
republicată)*

Anexă la Hotărârea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr. 986 din
14 decembrie 2011

calitate de membri ai Biroului Electoral Central se constituie într-o garanție privind desfășurarea corectă a întregului proces electoral, subliniindu-se și faptul că pe perioada în care exercită aceste atribuții, judecătorii de la Înalta Curte de Casație și Justiție au statutul de detașați, exercitând numai atribuții proprii procesului electoral.

II. Proiectul de act normativ prevede ca modalitate de desemnare a magistraților în birourile electorale, tragerea la sorți efectuată, după caz, de președintele Înaltei Curți de Casație și Justiție sau de președintele tribunalului, procedură care - cu excepția dispozițiilor referitoare la nominalizarea magistraților în biroul electoral al comunei, al orașului sau municipiului - nu prevede exprimarea vreunui acord de principiu, anterior tragerii la sorți și care nu este urmată de obținerea acordului judecătorului respectiv, înainte de începerea exercitării atribuțiilor nejudiciare.

În ceea ce privește acest aspect, desemnarea judecătorilor independent de voința acestora și chiar împotriva voinței lor constituie o atingere adusă statutului judecătorului, inamovibilității acestuia și, implicit, independenței justiției.

Constituția României prevede în art. 125, care are denumirea marginală „Statutul judecătorilor”, că „Judecătorii numiți de Președintele României sunt inamovibili, în condițiile legii”, iar „propunerile de numire, precum și promovarea, transferarea și sancționarea judecătorilor sunt de competența Consiliului Superior al Magistraturii, în condițiile legii sale organice”.

Inamovibilitatea reprezintă tocmai acel atribut, acea garanție recunoscută prin lege persoanei care ocupă o anume funcție publică în sensul că nu va putea fi transferată, detașată, mutată de la un loc de muncă la altul, decât cu acordul său.

Raportând textele proiectului de lege la textele constituționale menționate, care se completează cu art. 2 din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare, se impune ca orice soluție legislativă cu privire la activitatea judecătorilor să aibă în vedere noțiunea de inamovibilitate care are consacrare constituțională și din care rezultă că judecătorii definitiv nu pot fi transferați, delegați, detașați, promovați sau mutați din funcția pe care o dețin fără acordul lor.

Caracterul intrinsec al inamovibilității în ceea ce privește activitatea judecătorilor rezultă și din faptul că mutarea la o altă instanță constituie o sancțiune disciplinară de o gravitate ridicată (doar excluderea din magistratură este mai gravă decât aceasta). Dat fiind că, chiar și în acest caz, activitatea judecătorului rămâne una cu atribuții identice celor pe care le avea și înainte de a fi sancționat disciplinar, în cazul schimbării radicale a atribuțiilor, din sfera activității judiciare în zona activității administrative, așa cum se întâmplă în cazul participării judecătorilor la activitatea desfășurată de birourile electorale, este necesar acordul judecătorului, chiar și de lege lata.

Adresa: București, Calea Plevnei, Nr.1 41, Sector 6, cod 061110

Tel: 311 69 00; Fax: 311 69 01

Web: www.csm1909.ro

*"Consiliul Superior al Magistraturii
este garantul independenței justiției"
(art. 133 alin. 1 din Constituție,
republicată)*

Anexă la Hotărârea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr. 986 din
14 decembrie 2011

Sub acest aspect, trebuie semnalat un progres în reglementarea proiectului în raport cu actualele dispoziții legale în materie electorală, concretizat în faptul că desemnarea magistraților în biroul electoral al comunei/orașului/municipiului „se face prin tragere la sorți din lista cuprinzând magistrații care și-au exprimat acordul și ceilalți juriști din județ” [art. 65⁸ alin. (4) din proiect].

Chiar dacă prin această soluție nu se realizează degrevarea magistraților de atribuțiile administrative în materie electorală, reglementarea proiectului reprezintă totuși un progres și ar trebui extinsă și cu privire la desemnarea magistraților în celelalte categorii de birouri electorale.

III. Referitor la posibilitatea existenței unui caz de detașare a judecătorilor distinct de cel reglementat de art. 58 alin. (1) din Legea nr. 303/2004 și dacă „detașarea” judecătorilor poate fi dispusă administrativ, ca efect al tragerii la sorți efectuată de președintele tribunalului, fără implicarea Consiliului Superior al Magistraturii, trebuie arătate următoarele:

Dacă desemnarea magistratului în cadrul biroului electoral este apreciată ca o „detașare” prin efectul legii, măsura este de natură să aducă atingere statutului acestuia, întrucât constituie o modalitate de a interveni în cariera sa, prin schimbarea temporară a locului muncii și a tipului de activitate desfășurată, în lipsa acordului expres al magistratului sau chiar împotriva voinței sale.

Cum statutul judecătorului nu este stabilit doar de Legea nr. 303/2004, ci și de textele constituționale din capitolul privind autoritatea judecătorească, în vederea punerii în acord a proiectului de lege cu prevederile art. 124 și 125 din Constituție, măsura care se impune este găsirea unor soluții legislative în concordanță cu statutul constituțional al judecătorilor.

În consecință, trebuie avut în vedere faptul că există un statut constituțional al judecătorului, care prevede inamovibilitatea acestuia. Tot în Constituție se regăsește principalele atribuții ale Consiliului Superior al Magistraturii, printre care și cele din care rezultă „exclusivitatea” atribuțiilor referitoare la cariera judecătorului.

Legea nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, republicată, cu modificările și completările ulterioare, precum și legea care constituie statutul judecătorilor și procurorilor, Legea nr. 303/2004 republicată, cu modificările și completările ulterioare, stabilesc atribuțiile exclusive ale Consiliului în materia detașării magistraților.

Astfel, art. 58 din Legea nr. 303/2004 prevede: „Consiliul Superior al Magistraturii dispune detașarea judecătorilor și procurorilor, cu acordul scris al acestora, la alte instanțe sau parchete, la Consiliul Superior al Magistraturii, Institutul Național al Magistraturii, Ministerul Justiției sau la unitățile subordonate acestuia ori la alte autorități

*"Consiliul Superior al Magistraturii
este garantul independenței justiției"
(art. 133 alin. 1 din Constituție,
republicată)*

Anexă la Hotărârea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr. 986 din
14 decembrie 2011

publice, în orice funcții, inclusiv cele de demnitate publică numite, la solicitarea acestor instituții, precum și la instituții ale Uniunii Europene sau organizații internaționale."

De la textul menționat privind detașarea nu se prevăd excepții, nu se face mențiunea posibilității completării lor cu prevederile altor reglementări, astfel că interpretarea *stricto sensu* exclude existența unui alt tip de detașare a judecătorilor decât cel prevăzut de art. 58 din Legea nr. 303/2004. Se observă că acest text este aplicabil inclusiv în cazul detașării la alte autorități publice decât cele din sfera autorității judecătorești, astfel încât textul poate fi aplicat în mod corespunzător și în cazul în care magistrații sunt desemnați să facă parte din birourile electorale.

Proiectul de lege folosește verbul „a desemna”, care înseamnă „a indica, a numi o persoană considerând-o cea mai potrivită pentru desfășurarea unei activități, pentru ocuparea unei demnități sau a unei funcții”. Efectele care decurg din această desemnare, pe care o fac președintele Înaltei Curți, respectiv președinții tribunalului, nu exclud parcurgerea procedurii de detașare prevăzute de art. 58 din Legea nr. 303/2004, pentru judecătorii desemnați prin tragere la sorți.

Rolul Consiliului este și acela de a asigura și de a gestiona resursele umane – judecători și procurori – pentru instanțe și parchete, astfel încât existența situațiilor în care un număr însemnat de magistrați desfășoară exclusiv activitate în birourile electorale o perioadă de peste două luni presupune un efort suplimentar din partea celorlalți judecători ai instanțelor, respectiv procurori ai parchetelor, care vor fi nevoiți să soluționeze cauzele colegilor lor desemnați. Acest volum suplimentar de muncă individuală trebuie reținut pe lângă alte tipuri de activități care revin oricum instanțelor în perioada alegerilor: asigurarea permanenței, inclusiv după programul de funcționare al instanței, soluționarea cu caracter de urgență a unor cereri specifice procesului electoral etc. Reducerea numărului de magistrați care participă la constituirea birourilor electorale județene (ca de altfel și în cazul biroului electoral al Municipiului București și biroul electoral pentru românii cu domiciliul sau reședința în afara țării) de la 3 magistrați la 2 nu înlătură efectele negative ale participării magistraților la procesul electoral.

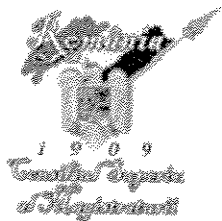
Ciclicitatea procesului electoral în ansamblu, care presupune desfășurarea la date diferite a alegerilor pentru diverse funcții, organizarea de referendum-uri sau de alegeri în afara calendarului electoral ciclic (în cazul vacantării anumitor posturi eligibile) înseamnă o dezechilibrare a activității instanțelor și parchetelor nu doar cu caracter de excepție (o dată la patru sau cinci ani), ci, uneori, cu o frecvență care poate determina tulburări importante în activitatea sistemului judiciar în ansamblu.

În mod evident, Consiliul Superior al Magistraturii nu poate fi „lăsat deoparte” în această problemă, astfel încât detașarea magistraților - desemnați să facă parte din birourile electorale - de către Consiliu ar fi de natură să ofere cea mai bună soluție în cazul fiecărei instanțe/parchet în parte, dat fiind că detașarea trebuie să analizeze fiecare situație în mod individual.

Adresa: București, Calea Plevnei, Nr.141, Sector 6, cod 061110

Tel: 311 69 00; Fax: 311 69 01

Web: www.csm1909.ro

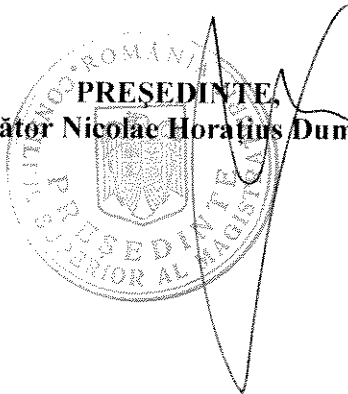
*"Consiliul Superior al Magistraturii
este garantul independenței justiției"
(art. 133 alin. 1 din Constituție,
republicată)*

Anexă la Hotărârea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr. 986 din
14 decembrie 2011

[REDACTED] [REDACTED]
În considerarea statutului magistraților, consacrat de dispozițiile constituționale și legale în vigoare, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii, în ședința din data de 15 noiembrie 2011, a apreciat că, de lege lata, desemnarea unui judecător ca membru într-un birou electoral este condiționată de exprimarea prealabilă a acordului acestuia, precum și faptul că detașarea judecătorilor desemnați să facă parte din birourile electorale nu poate avea loc prin efectul legii, ca urmare a tragerii la sorți efectuate de președintele instanței, ci trebuie să se realizeze în forma prevăzută de lege pentru detașare, de către Consiliul Superior al Magistraturii.

În ceea ce privește lărgirea ariei din care pot fi selectați magistrații care pot fi desemnați să facă parte din birourile electorale județene, respectiv de la soluția legală în vigoare - judecătorii în exercițiu ai tribunalului, la soluția propusă prin proiect - magistrații în exercițiu la instanțele, respectiv parchetele de pe raza teritorială a circumscripției respective - se constată o lărgire a sferei atât pe orizontală, cât și pe verticală. Acest aspect este de natură a conduce la o oarecare decongestionare a activității tribunalelor prin includerea și a altor magistrați în procesul electoral, dar presupune totuși un efort suplimentar din partea sistemului judiciar în ansamblul său.

PRESEDINTE,
Judecător Nicolae Horatiu Dumbravă

Adresa: București, Calea Plevnei, Nr.1 41, Sector 6, cod 061110

Tel: 311 69 00; Fax: 311 69 01

Web: www.csm1909.ro